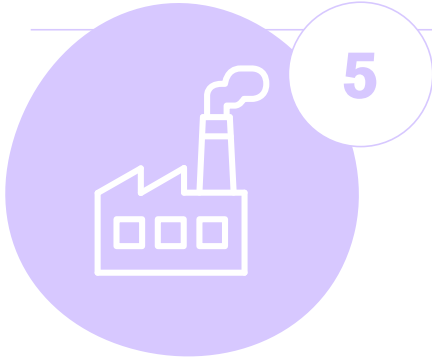

Milieu- en luchtverontreiniging

In 2032 worden mensen minder blootgesteld aan milieu- en luchtverontreiniging

Dit doel focust zich op luchtverontreiniging, vanwege de impact op de hele samenleving. De ambitie is om de blootstelling aan luchtverontreiniging te verminderen doordat fijnstof, gemeten als $PM_{2,5}$, daalt met 44%.⁴⁴ Er kan besloten worden om andere vormen van milieuverontreiniging, zoals PFAS, asbest, benzeen en microplastics, ook uit te werken.

Hoe is de situatie nu?

- 17,5% van de bevolking had in 2024 last van vervuiling of andere milieuproblemen (zoals rook, stof, stank of vervuild water) in de woonomgeving. Dit was 15% in 2019 ¹⁸⁰
- De gemiddelde-blootstellingsindex van $PM_{2,5}$ bedraagt $8,9 \mu g/m^3$. Dit is onder de huidige Europese norm van $25 \mu g/m^3$ en de norm vanaf 2030 ($10 \mu g/m^3$) ⁴⁵
- De jaargemiddelde advieswaarde van de WHO ($5 \mu g/m^3$ voor $PM_{2,5}$) wordt in het hele land overschreden ⁴⁵
- In Nederland wordt 18% van de longkankergevallen veroorzaakt door $PM_{2,5}$ ¹⁶
- Naar schatting 3.932 kankerdiagnoses (3,1%) worden toegeschreven aan beroepsmatige blootstellingen ¹⁶⁹
- Opkomende inzichten laten zien dat ook micro- en nanoplastics via binnen- en buitenlucht bijdragen aan luchtverontreiniging, waardoor het vanuit voorzorg verstandig is deze als aanvullende risicofactor in beeld te houden ¹⁷⁷

Wat willen we veranderen?

Blootstelling aan luchtverontreiniging verhoogt het risico op meerdere ziekten, waaronder verschillende vormen van kanker. Dit legt druk op de zorgkosten en op de kwaliteit van leven van de mensen. De beperkte individuele invloed op de oorzaken van luchtverontreiniging zorgt voor grote onrust bij mensen en in de maatschappij. Daarom willen we luchtverontreiniging en de blootstelling hieraan verminderen.

Wat zijn onderliggende oorzaken?

Blootstelling aan $PM_{2,5}$ vindt plaats op verschillende plekken:

- In binnenruimten, bijvoorbeeld door slechte ventilatie
- Tijdens werk, bijvoorbeeld door uitstoot van machines
- In de buitenlucht, bijvoorbeeld door uitstoot van industrie, landbouw en verkeer

Wat zijn mogelijke oplossingsrichtingen?

- Uitvoeren van de afspraken in het Schone Lucht Akkoord
 - Uitbreiden van partners van het Schone Lucht Akkoord, waaronder gemeenten
 - Verminderen van de uitstoot van vervuilende sectoren (luchtvaart, landbouw, industrie, binnenvaart en havens, restaurants, verkeer) door bijvoorbeeld verduurzaming, het beter benutten van beschikbare technieken en regelgeving over uitstooteisen
 - Tegengaan van houtstook door voorlichting, passende regelgeving en handhaving
 - Specifieke aandacht voor hoogst blootgestelde gebieden en hoogrisico(beroeps)groepen
 - In kaart brengen van de luchtkwaliteit: waar, wanneer en door welke bronnen
 - Inzicht verkrijgen in waar en hoeveel mensen zijn blootgesteld aan vervuilde lucht door geanonimiseerde mobiele data te koppelen aan data over luchtkwaliteit
 - Inzetten van sensoren voor real-time metingen, om mensen te waarschuwen bij overschrijding van grenswaarden
 - Bovenstaande inzichten gebruiken om gerichte maatregelen te nemen
- Vaststellen van de gezondheidsrelevantie van een fijnstofmengsel, bijvoorbeeld door middel van het bepalen van de chemische reactiviteit en het oxidatief potentieel

Welke effecten verwachten we op individuen en de samenleving?

Incidentie

Mortaliteit

Kwaliteit van leven

- Lichamelijke gezondheid
- Psychische gezondheid
- Mate van zelfstandigheid
- Sociale relaties
- Omgeving
- Persoonlijke waarden en overtuigingen

Kwaliteit van zorg

- Effectiviteit
- Veiligheid
- Patiëntgerichtheid
- Tijdigheid
- Doelmatigheid
- Gelijkheid van behandelen